

LOTIN TILI TARIXI

Sergeli Abu Ali Ibn Sino nomidagi Jamoat salomtligi texnikumi

Umumkasbiy fanlar kafedrası o'qituvchisi

Egamberdiyeva Xonzoda Toshpolatovna

Annotatsiya: Lotin tili (*lingua Latina*) hind-yevropa tillari oilasining italiy tillari guruhiga mansub. U uzoq o'tmishda hosil bo'lgan. Dastlab bu tilda Italiya markazidagi Latsiy viloyatida istiqomat qiluvchi lotin qabilasi (*Latini*), hamda Qadimgi Rim ahli va milodiy I asr boshlarida Rim qo'l ostiga o'tgan Apennin yarim oroli hududidagi italiy qabilalar so'zlashishgan. Mil. av. III asr o'rtalaridan boshlab lotin tili Rim legioni bilan birga yanada qadimiyroq madaniyatga ega davlatlar – Yunoniston, Karfagen, Misr, Suriyaga kirib bordi.

Kalit so'zlar: *Latina, lingua, apennin, klassik, xet, fonetik*

Аннотация: Латинский язык (*lingua Latina*) относится к итальянской группе индоевропейской языковой семьи. Он сформировался в далёком прошлом. Первоначально на этом языке говорили латинское племя (*Latini*), проживавшее в области Лаций в Центральной Италии, а также древние римляне и итальянские племена Апеннинского полуострова, попавшие под власть римлян в начале I века н. э. С середины III века до н. э. латынь вместе с римскими легионами проникла в страны с более древней культурой – Грецию, Карфаген, Египет, Сирию.

Ключевые слова: Латинский, лингва, апеннинский, классический, хеттский, фонетический

Abstract: Latin (*lingua Latina*) belongs to the Italic group of the Indo-European language family. It was formed in the distant past. Initially, this language was spoken by the Latin tribe (*Latini*) living in the Latium region in central Italy, as well as by the ancient Romans and the Italic tribes of the Apennine Peninsula, which came under Roman rule at the beginning of the 1st century AD. From the middle of

the 3rd century BC, Latin, along with the Roman legions, penetrated into countries with more ancient cultures - Greece, Carthage, Egypt, Syria.

Key words: *Latina, lingua, Apennine, classical, Hittite, phonetic*

Lotin tili tarixi 5 ta davrga bo'linadi:

1. Eng qadimgi lotin tili davri
2. Klassik davrgacha bo'lgan lotin tili davri
3. Klassik, "oltin" lotin tili davri
4. Klassik davrdan keyingi, "kumush"lotin tili davri
5. So'ngi bosqichdagi lotin tili

Loti tili qadimiy Hind-Yevropa tillariga xos, uni Xett tili, Hind-Eron, Kelt tillari bilan yaqinlashtiruvchi xususiyatlarni saqlab qolgan. Asosiy fonetik jihatlari unda unlilar cho'ziqligining fonologik farqlanishiga egaligi, urg'uso'zning oxirgi bo'g'iniga tushmasligi, undoshlarning kuchsizlanib borishi kabilardan iborat. Lotin tiliga yunon tili, ayniqsa, mil. av. III-I asrlarda kuchli va davomli ta'sir ko'rsatgan.

Lotin tili, "o'lik til" deb hisoblanishiga qaramay, zamonaviy Mira madaniy hodisasi bo'lib qolmoqda. Tibbiyotda lotin tili an'anaviy ravishda anatomik, klinik va farmatsevtik terminologiyada qo'llaniladi. Lotin tilini bilish dunyoning turli mamlakatlari shifokorlariga bir-birlarini osongina tushunish imkonini beradi. Lotin tilini tibbiyotda qo'llashning uzoq an'analari butun dunyo shifokorlari va tibbiy ta'limni birlashtiruvchi omil bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALINGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Ibrohimovich A. H. MODERN FACTORS FOR RAISING STUDENT-YOUTH INNOVATIVE THINKING IN THE HIGHER EDUCATION //American Journal of Pedagogical and Educational Research. – 2023. – T. 15. – C. 202-206.
2. M.N.Boliyev "LOTIN TILI VA TIBBIYOT TERMINOLOGIYASI" TOSHKENT-"ILM ZIYO"-2011
3. M.N.ISRAILOVA "LOTIN TILI VA TIBBIY FARMASEVTIK TERMINOLOGIYA ASOSLARI"-Toshkent

4. L.XO'JAYEVA, X.ZOHIDOVA, Z.RAHMATULLAYEVA "Lotin tili" -
O'zbekiston milliy ensiklopediyasi Davlat ilmiy nashiriyoti Toshkent-2005